

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 01.11.2017 1.1-10/1668-1

Meie 15.11.2017 nr 4/307

Arvamus alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse (ATKEAS) muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Toomas Tõniste

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab võimaluse eest avaldada arvamust alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi: eelnõu) kohta, millega kehtestatakse soodusaktsiisimäär elektrointensiivsetele ettevõtetele.

Kaubanduskoda toetab algatatud muudatust ja peab seda tervitatavaks sammuks töötleva ja infoalase sektori ettevõtete toetamisel ning eriti just ekspordivate ettevõtete konkurentsivõime parandamisel. Samal ajal oleme kõikide ettevõtlaste toetavate sammude puhul pidanud oluliseks ka seda, et muudatuste rakendamine ei muutuks ettevõtjatele liigselt koormavaks. Eelnõu paistab silma hulga nõuetega, millele soodusmäära rakendamise luba taotleval ettevõtte peab vastama. Loa taotlemise tingimustega seoses esitame järgnevad tähelepanekud:

1. Eelnõu § 1 punktiga 9 lisatav säte näeb ette, et soodusaktsiisimäära rakendamiseks peab ettevõtte elektrointensiivsuse tase olema keskmiselt vähemalt 20%. Seletuskirja punktis 6 on seaduse mõju kirjeldamisel viidatud, et muudatus võib mõjutada potentsiaalselt 240 ettevõtet ning see hinnang tugineb äriregistri andmetele. Ainuüksi märgitud põhitegevusala põhjal ei ole võimalik hinnata ettevõtte elektrointensiivsuse täpset taset ja seega on tõenäoline, et 20%-lise elektrointensiivsuse määra suudaks täita tunduvalt väiksem hulk ettevõtteid. Kahjuks puuduvad eelnõu seletuskirjas täpsemad andmed selle kohta, kas ja kui paljud ettevõtted tegelikkuses oma energiatarbimise poolest 20%-lise elektrointensiivsuse nõudele vastaksid. Samuti ei ole põhjalikumalt selgitatud, miks on elektrointensiivsuse määraks valitud just 20%. Kaubanduskodale eelnõu kohta laekunud tagasiside annab põhjust arvata, et näiteks mitmete suurte tööstusettevõtete elektrointensiivsuse määr ei pruugi vaatamata väga suurtele tarvitatava elektri kogustele siiski küündida 20%-lise määrani. Soodustuse eesmärki silmas pidades võib Eesti kontekstis olla vajalik

madalama piirmäära kehtestamine. Vastasel juhul ei ole paljudel suurtel töötleva tööstuse ja infoalase valdkonna ettevõtetel võimalik neile suunatud toetusmeedet rakendada. Eelnõu seletuskirja punktist 5 järeldub, et eelnõuga kehtestatav energiamahuka ettevõtte määratlus (20%-line elektrointensiivsuse määr) on piiravam võrreldes määratlusega, mis sisaldub Euroopa Liidu tasandil kehtestatud energiamaksustamise direktiivis. Kuigi samas on ka selgitatud, et liikmesriigil ongi õigus piiravamat määra kehtestada, jääb siiski arusaamatuks, millistel kaalutlustel on eelnõus otsustatud energiamahuka ettevõtte piiravama määratluse kasuks. **Kaubanduskoda teeb ettepaneku analüüsida täiendavalt eelnõu § 1 punktiga 9 kehtestatavat elektrointensiivsuse taseme nõuet ning kaaluda 20%-lise määra asemel madalama protsendimäära kehtestamist.**

2. Soodusmäärade haldamine ja vastava aruandluse esitamine lisab ettevõtetele märkimisväärset halduskoormust. Ettevõtjatele kaasneb hulgaliselt tarbitavate koguste mõõtmise ja dokumenteerimise kohustusi. Näiteks § 1 punktiga 15 lisandub ettevõtjale kohustus pidada eraldi arvestust aktsiisiga maksustatult, soodusaktsiisimääraga maksustatult ning aktsiisivabalt soetatud ja kasutatud elektrienergia koguse kohta. Samuti kehtestatakse eelnõu § 1 lõikega 9 tarbitava elektrienergia kogumaksumuse arvutamiseks mitu erinevat arvutuskäiku, mis kõik on vajalikud ettevõtte elektrointensiivsuse taseme arvutamiseks ning loa saamiseks vajalike aruannete esitamiseks. Mõistetavalt tuleb soodusmäära rakendamiseks vajalike kriteeriumite täitumist kontrollida, kuid kaasnev halduskoormus tuleks hoida nii madalana kui võimalik ja seega **teeme ettepaneku vaadata üle ja võimalusel optimeerida tarbitava elektrienergia kohta arvestuse pidamise korraldust.**
3. Lisaks oleme saanud tagasisidet seoses eelnõu § 1 punktiga 9 kehtestatava standardiga ISO 50001, millele soodusaktsiisimäära taotleva ettevõtte energiajuhtimissüsteem peab vastama. Ettevõtjad on viidanud, et paljudel ettevõtetel on praegu olemas sertifikaadid standardi ISO 14001 kohta, mis muuhulgas sätestab nõuded tootmistegevuses kasutatava energia säästlikumaks kasutamiseks. **Halduskoormuse leevendamiseks ja soodustuse tõhusamaks rakendamiseks teeme ettepaneku võimaldada soodusaktsiisimäära taotlemist ka nendele ettevõtetele, kelle energiajuhtimissüsteem vastab hetkel ISO 14001 standardi nõuetele. Kui sellist püsivat alternatiivi pole võimalik eelnõusse lisada, teeme ettepaneku võimaldada ISO 14001 sertifikaati omavatel ettevõtetel taotleda soodusaktsiisimäära rakendamist juba 2018. aastal, tingimusel, et nad viivad oma energiajuhtimissüsteemi vastavusse standardiga ISO 50001 hiljemalt 2019. aastaks.**

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Loodame, et Kaubanduskoja märkusi ja ettepanekuid on võimalik eelnõu menetlemisel arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kadi Laanemäe kadi.laanemae@koda.ee 604 0071